stížnosti. Podle § 3 zák. čís. 75/1919 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky čís. 123/1933 Sb. z. a n. není vyslovení ztráty práva volebního omezeno jen na osoby, které podle svého věku mají volební právo; vyloučeno je jen ustanovením § 10 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n. u osob mladistvých. Z toho plyne, že ztráta volebního práva může býti vyslovena i u takové osoby, která pro svůj věk toto právo ještě nemá, pokud jen nejde o osobu mladistvou.

Čís. 6367.

Ke skutkové podstatě zločinu podvodu podle § 199, písm. b) tr. z.: Je nerozhodné, zda by veřejný úředník, za něhož se pachatel vydával, měl podle zákona právo k tomu, co pachatel žádal na poškozeném (úplatek za upuštění od předvedení), stačí, že se pachatel vydával za veřejného úředníka, uplatňujícího právo k výkonu určitého zákroku (zatčení a předvedení poškozeného), chtěje tak poškozenému způsobiti škodu.

(Rozh. ze dne 4. října 1939, Zm I 413/39.)

Podle zjištění nalézacího soudu zadržel obžalovaný svědka F., když svědek vycházel ze zábavní místnosti, kde kupoval říšské marky, a řekl mu, že je členem říšskoněmecké tajné státní policie a že ho musí předvésti, protože neoprávněně kupoval říšské marky. Cestou vyzval obžalovaný F-a, aby mu dal 300 K, že ho propustí. F., aby nebyl předveden, mu vyplatil 250 K.

Soud prvé stolice uznal obžalovaného vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 199, písm. b) tr. z.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného.

Důvody:

Zmateční stížnost dovozuje s hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 9, písm. a) tr. ř., že

a) zjištěné jednání obžalovaného nelze označiti za lstivé ve smyslu zákona,

b) není dána příčinná souvislost mezi nepravdivým předstíráním úředního charakteru a omylem, který měl v zápětí vznik škody neb alespoň nebezpečí škody.

K a) Zmateční stížnost dovozuje, že zjištěné jednání nelze označiti za lstivé předstírání ve smyslu zákona, nýbrž nanejvýše za nepravdivé tvrzení, jehož nepravdivost mohl každý, i svědek F. rozpoznati pokud se týče zjistiti.

Zmateční stížnost přehlíží, že lstivým předstíráním ve smyslu zákona je i pouhé nepravdivé udání, nelze-li jeho nepravdivost poznati na první pohled a bez předchozího pátrání a je-li způsobilé vzbuditi u oklamané osoby nesprávnou představu a víru v pravdivost.

Tomu tak bylo v souzeném případě vzhledem na dobu, kdy se čin stal, a na okolnosti, za kterých se stal (poškozený kupoval v zábavní místnosti říšské marky).

Vydávání se za člena říšskoněmecké tajné státní policie je bezpochyby způsobilým prostředkem k vyvolání představy, že jde skutečně o předvedení k tomuto úřadu. Bez důkladnějšího pátrání se poškozený nemohl přesvědčiti o pravém stavu věci. Je nerozhodné, že se poškozený o skutečném stavu věci nepřesvědčil, neboť trestnost nelze činiti závislou na vynaložení určitého stupně pozornosti a bedlivosti se strany poškozeného.

K b) Škoda, jak ji vyžaduje skutková podstata zločinu podvodu, musí vzniknouti z jednání oklamaného, které zase musí býti vyvoláno uvedením v omyl se strany pachatele; chování pachatele má tedy za následek omyl, jenž tvoří pohnutku jednání, které poškozuje majetek nebo právo jiného.

V souzeném případě lstivé předstírání obžalovaného, že je členem říšskoněmecké tajné státní policie a že musí předvésti poškozeného proto, že kupuje neoprávněně říšské marky, vzbudilo v poškozeném představu, že jde o úřední příkaz předvedení a že tedy vyhovuje tomuto příkazu, když se mu podrobuje a dává se předvésti.

Je však mylná námitka zmateční stížnosti, že prohlášení obžalovaného, že upustí od předvedení poškozeného za úplatek 300 K, nemohlo v poškozeném vzbuditi představu, že vyhovuje úřednímu příkazu, když platí úplatek, aby nebyl proveden úřední příkaz.

V tomto směru je nerozhodné, zda měl obžalovaný k tomu, co žádal na poškozeném, právo v souhlase se zákonným oprávněním veřejného činitele, za kterého se vydával, ale rozhoduje jen, že chtěl druhému způsobiti škodu a že se za tím účelem vydával za veřejného činitele, uplatňujícího právo na výkon určitého zákroku (zatčení a předvedení pachatele domnělého důchodkového přestupku).

Zmateční stížnost je tedy bezdůvodná a byla zamítnuta.

Čís. 6368.

Řidiče automobilu neomlouvá skutečnost, že jel přípustnou jinak nejvyšší rychlostí, neměl-li přehled na všechny strany.

Je povinen věnovati pozornost oběma stranám silnice, ne jen té, po níž jede.

Míjí-li v uzavřené osadě povoz, jedoucí opačným směrem, má počítati s tím, že se za povozem může objeviti nějaká překážka (osoba) a má podle toho upraviti rychlost své jízdy.

(Rozh. ze dne 4. října 1939, Zm II 165/39.)

Podle zjištění nalézacího soudu jel obžalovaný se svým osobním automobilem, který sám řídil, dne 19. října 1938 po státní silnici z V. směrem k B. V Karlově ulici ve V., která má ještě po stranách domy,